1849. No. 11.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 6 FEBRUARIJ.

De GOUVERNEUR van *Friesland*,

Brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de Kohieren van de Grondbelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen voor het dienstjaar 1849, van de Gemeenten *Baard*, *Burum*, *Buitenpost*, *Birdaard*, *Minnertsga*, *Sexbierum*, *Ried*, *Tzum*, *Rauwerd*, *Wommels*, *Tjerkwerd* en *Langweer*, zijn gearresteerd en ter invordering afgezonden, en dat de reclames tegen de aanslagen voor die enkele gevallen, in welke dezelve mogten kunnen plaats vinden, met de vereischte bijlagen voorzien, zullen behooren te worden ingediend, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, bij den Controleur van de Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer *J. J. de Jongh*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, *De Gouverneur*,
den 3 Februarij 1849. VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 2 Februarij 1849, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,45.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 130,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 130,00.

Leeuwarden, *De Gouverneur van Friesland*,
den 3 Februarij 1849. VAN PANHUIJS.

WEENEN, den 28 Januarij.

Onder de krijgsgevangenen, die het corps van graaf *Schlick* te Kaschau en Eperiers gemaakt heeft, telt men 80 kweekelingen der hoogeschool van Lemberg. Zij hebben ieder 25 rottingslagen ontvangen en zijn te Lemberg binnengebragt, om bij verschillende regimenten ingelijfd en in de boheemsche vestingen gelegd te worden. In de kas, die bij deze gelegenheid aan *Messaros* den gewezen hongaarschen minister van oorlog, ontnomen is, vond men 10,000 dukaten, en eene correspondentie tusschen de opgestane Magyaren en de met hen overeenstemmende Polen. Door deze brieven zijn verscheidene grondeigenaren in Galicië in een zeer dubbelzinnig daglicht gesteld.

— De algemeene aandacht is thans gevestigd op de gebeurtenissen, die in Italie op til zijn. Met iederen dag verwacht men de vijandelijkheden te zien uitbarsten, hetwelk zelfs ongunstig op onze beurs gewerkt heeft. Het legercorps van graaf *Nugent*, 35,000 man sterk, heeft bevel gekregen om naar Italie op marsch te gaan. In Opper-Italië is de haat tegen de Oostenrijkers heviger dan ooit.

LONDEN, den 31 Januarij.

Het jaar 1848 is vruchtbaar geweest in ontdekkingen op het gebied der astronomie. De heer *Graham* ontdekte den 25sten April, van den sterretoren te Makree in het graafschap Sligo, de negende en welligt kleinste der planeten of asteroïden, die zich tusschen Mars en Jupiter bevinden. Den 28sten April ontdekte de heer *Hind* eene nieuwe ster in het sterrebeeld van den *Slangendrager*. In de maand Augustus vond de heer *Paterson* twee kometen. Bovendien is het jaar merkwaardig geweest door den terugkeer der vermaarde komeet van Encke. In den avond van 18 September, werd een satelliet van Saturnus door prof. *Bond* van het observatorium te Cambridge waargenomen; in de Vereenigde Staten en door den heer *Lassel* te Liverpool werd dezelfde ontdekking gedaan.

Tegen het einde van 1849 wacht men den terugkeer van twee kometen; de eerste is die, welke in de maand Augustus 1844 te Rome is gezien door wijlen professor *de Vico* en wier omloopstijd 5 jaren en eenige maanden is; de andere is de groote komeet van 1264 en 1556 die een omloopstijd van 291$\frac{1}{10}$ jaren heeft.

Van de twee zon- en twee maan-eclipsen in dit jaar zal alleen eene gedeeltelijke maan-eclips op 8 Maart hier te lande, in Nederland, Belgie, een gedeelte van Frankrijk enz. zigtbaar zijn; zij begint des avonds ten 11 ure 45' minuten.

— Daar morgen de verlaagde regten op vreemde granen in werking komen, duchten velen dat de Engelsche markten sterk overvoerd zullen worden, en dat de inlandsche pachters daardoor groote schade zullen lijden.

Men zegt dat de hertog van *Richmond* en andere voorstanders der bescherming van den landbouw een verzoekschrift aan lord *J. Russell* zullen indienen, tot herziening van de graanwetten, en van de in- en uitgaande regten in het algemeen. De voorstanders van den vrijen handel laten niet na te doen opmerken, dat dezelfde mannen die nog kort geleden meenden hun stelsel te doen zegevieren, al moest het ministerie daardoor vallen, zich thans genoodzaakt zien als nederige verzoekers op te treden, om nog iets voor hunne zaak te redden.

PARIJS, den 1 Februarij.

Het overwigt, dat de Regering op de meerderheid der Nationale Vergadering uitoefent, neemt steeds toe. Bij de benoeming van vice-presidenten en secretarissen in de bureaux dier Vergadering heeft de regterzijde ditmaal de meerderheid verkregen. Het voorstel tot amnestie, door den heer *Lagrange* en eenige andere Bergmannen gedaan, is met 351 tegen 167 stemmen verworpen. De commissie, aan welke de overweging van het voorstel wegens onderzoek naar de jongste gebeurtenissen was opgedragen, en welk voorstel in een de Regering vijandigen zin gedaan was, zal de verwerping daarvan voorslaan. In één woord, men kan zeggen dat het Kabinet het vertrouwen van de meerderheid der Vergadering gewonnen heeft, en dat het thans in waarheid bestuurt.

BERLIJN, den 31 Januarij.

Ten opzigte van onze positie tegenover Denemarken, verneemt men, dat de wapenstilstand tusschen beide rijken, door tusschenkomst van Engeland verlengd zal worden, doch dat men het aan Sleeswijk zelf zal overlaten, zijn twist met Denemarken met de wapens te beslechten. Men hoopt dat Sleeswijk, onder de leiding van Pruisische officieren en met de hulp van Duitsche vrijcorpsen, in staat zal zijn, zijne onafhankelijkheid te bevechten.

— Men verzekert, dat door de regering de noodige militaire maatregelen genomen zijn, om tegen de gevolgen van eene mogelijke uitbarsting van onlusten in het koningrijk Saksen, op zijne hoede te zijn.

— Van wege het ministerie van finantiën is bevolen, dat bij den verkoop der domeinen geene oude kasteelen, ruïnen, kloosters, kerken, enz., die als gedenkstukken der kunst of der geschiedenis eenige waarde hebben, zullen mogen verkocht worden, alvorens de kooper zich verbonden heeft deze overblijfselen behoorlijk in stand te zullen houden.

FRANKFORT, den 31 Januarij.

Meer dan ooit houdt men zich thans, bijzonder in de Zuid-Duitsche staten onledig met het beramen van middelen, om de landverhuizing naar Amerika op alle mogelijke wijze te bevorderen. Ten einde nu dit plan op eene groote schaal en tevens met de noodige waarborgen voor de landverhuizers in werking te brengen, heeft zich in het Groothertogdom Baden een genootschap gevormd, aan welks hoofd de met lof bekende staatsraad *Trefurt* staat. Hetzelve heeft zijnen hoofdzetel te Karlsruhe en zich tot taak gesteld, deze landverhuizers met raad en daad bij te staan. Het genootschap biedt hun de behulpzame hand bij het verkoopen van hunne grond- en andere bezittingen en vereenigt hen in gezelschappen, voor welke het contracten sluit, door welke voor eene veilige en goedkoope overvaart gezorgd wordt, door tusschenkomst van agenten, die het genootschap in onderscheidene Europesche en Amerikaansche havens onderhoudt. In één woord, niets wordt verzuimd om in alle opzigten de belangen en de veiligheid der landverhuizers te waarborgen. Naar men verneemt zal in het aanstaande voorjaar een groot aantal dier lieden, onder de leiding van dit genootschap, zich naar Noord-Amerika inschepen.

Ook in het naburige Straatsburg worden de noodige toebereidselen gemaakt, om van daar een groot aantal landverhuizers den Rijn te doen afzakken, om zich naar Amerika te begeven. Het vertrek dezer lieden zal in de [illegible] der maand Maart plaats grijpen.

's GRAVENHAGE, den 4 Februarij.

Bij besluit van 1 Februarij jl., heeft Z. M. goedgevonden den heer *L. G. A.* graaf *van Limburg Stirum*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te benoemen tot Voorzitter dier Kamer gedurende hare aanstaande zitting.

Bij hetzelfde besluit heeft Z. M. bevorderd tot grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, den luit.-generaal *H. R. Trip*, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten, door hem gedurende meerdere jaren, als Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, aan den lande bewezen.

— Onder de ontwerpen van wet, die aan de Staten-Generaal in hunne aanstaande zitting zullen worden aangeboden, behoort dat betreffende de verantwoordelijkheid der ministers, welke voordragt dezer dagen het onderwerp der overwegingen van den Raad van State heeft uitgemaakt. Volgens art. 5 der additionele artikelen van de Grondwet was de aanbieding van dat ontwerp in de aanstaande zitting niet verpligtend. Dit is evenzeer het geval met het ontwerp tot uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering, dat echter mede reeds in die zitting zal worden ingediend.

Men verneemt voorts, dat de Regering wederom aan de kamers zal aanbieden, een ontwerp van wet tot niet aanvulling der vacatures in de provinciale geregtshoven, en zulks in afwachting van de nieuwe regterlijke inrigting, die later zal worden voorgedragen.

Men verneemt, dat de commissie, belast met de herziening der geneeskundige wetgeving, ontwerpen van wetten in gereedheid heeft gebragt, betreffende het *geneeskundig staatsbestuur*; de *geregtelijke geneeskunde*; de *uitoefening der geneeskunst*, van de *artsenij-bereidkunst*, en de *examens*, om tot de uitoefening van een en ander te worden toegelaten, — en verder een advies omtrent het eventueel in te rigten onderwijs in de geneeskunde.

LEEUWARDEN, den 5 Februarij.

De Heeren Mrs. *J. H. van Boelens* en *C. J. van der Veen*, die door de benoeming en zittingneming als leden van de dubbele Kamer, vervallen waren van het lidmaatschap der Provinciale Staten-Vergadering, zijn op den 1 dezer door den Raad dezer stad op nieuw benoemd als leden van laatstgemeld Collegie.

— De Heer *J. J. Bruinsma*, Apotheker alhier, is benoemd tot lid der Plaatselijke Geneeskundige Commissie binnen deze stad, in plaats van den Heer *N. L. Metz*, overleden.

— De *Staats-Courant* van den 3 dezer en het *Staatsblad* no. 1 van dit jaar verkondigen het volgende koninklijke besluit van 9 Januarij jl., mede onderteekend door de ministers voor de zaken der hervormde eeredienst en voor binnenlandsche zaken, genomen op het beklag van armverzorgers eener christelijke afgescheidene gemeente wegens weigering van subsidie uit de burgerlijke kas:

»Op het gemeenschappelijk rapport van Onzen tijdelijken Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. en van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 30 September 1848, no. 6, en van den 19 December 1848, no. 109, 7de afdeeling, omtrent een request van armverzorgers der *Christelijke afgescheidene gemeente* te *Almkerk* en *Emmikhoven*, strekkende om zich te beklagen, dat hun subsidie uit de burgerlijke kas geweigerd wordt, niettegenstaande zij als ingezetenen bezwaard worden door den last, welke ontstaat uit de subsidie die uit de burgerlijke kas aan de diakonie der *hervormde* gemeente jaarlijks wordt toegelegd, en hierin voorziening verzoekende, te dien effecte dat de leden der *Christelijke afgescheidene gemeente* mogen worden ontheven van de verpligting om bij te dragen tot de subsidie, die uit de burgerlijke kas aan de diakonie der *hervormde* gemeente jaarlijks wordt toegelegd, of wel, dat de armen der *Christelijke afgescheidene gemeente* aandeel verkrijgen in gezegde subsidie;

»Den Raad van State gehoord (advies van den 8 Jan. ll., no. 8); gezien de koninklijke besluiten van den 5 Julij 1836, no. 75 (*St. bl.* no. 48) en 9 Januarij 1841, no. 23 (*St. bl.* no. 2),

»Hebben goedgevonden en verstaan:

»1°. te verklaren, dat de voorwaarden der toelating van *Christelijke afgescheidene gemeenten*, ingevolge de voormelde besluiten, niet kunnen worden opgevat, of uitgelegd in zoodanigen zin, als of die gemeenten daardoor ten opzigte van het erlangen van subsidie voor hunne armen uit de plaatselijke kassen, minder aanspraak zouden hebben dan de gemeenten die tot andere kerkgenootschappen behooren; dat in dit opzigt de gedachte voorwaarden niets toevoegen of afnemen, en dat mitsdien de armbesturen der *Christelijke afgescheidene gemeenten* op subsidie uit de plaatselijke kassen geen meerdere of mindere aanspraak hebben, dan ieder ander kerkelijk armbestuur;

»2°. met het oog op deze verklaring van het regt verstand der voormelde besluiten, de requestranten met hun verzoek om subsidie voor hunne diakonie, nader te verwijzen aan de gemeente-besturen waaronder zij behooren;

»3°. aan de requestranten te kennen te geven, dat er geene termen bestaan tot gunstige overweging van hun request, in zooverre het subordinaat de strekking heeft, om de leden hunner *Christelijke afgescheidene gemeente* te ontheffen van lasten die zij, even als hunne mede-ingezetenen, als leden der burgerlijke gemeenten hebben te dragen.

»Onze ministers voor de zaken der hervormde eeredienst enz. en van binnenlandsche zaken zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift tot kennisgeving zal worden gezonden aan onzen minister van justitie, mitsgaders aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst."

— Ingevolge gedane oproeping zijn de Provinciale Staten van Drenthe, den 31 Januarij zaamgekomen. Nadat het Kon. besluit en daarmede de reden van bijeenroeping waren medegedeeld, is, na eenige deliberatie, besloten, om van de algemeene provinciale begrooting voor de dienst van 1849, zoowel in ontvang als in uitgaaf te doen wegvallen al het geen betrekking had op het bij de begooting voorgedragen middel van vier opcenten op de grondlasten en het personeel, te heffen tot stijving van het provinciaal fonds voor den aanleg van kanalen, waarvan de heffing bij de wet van 21 December jl. (*Staatsblad no.* 90) niet is bekrachtigd, en om vervolgens de begrooting, aldus gewijzigd, weder aan den minister van binnenlandsche zaken op te zenden.

Drie heeren verlangd hebbende om op grond van art. 126 der Grondwet de vergadering bij te wonen, is dit hun geweigerd, en hebben deze daartegen geprotesteerd.

— Men verneemt dat de Senaat der Hoogeschool te Groningen, reeds voor eenige weken een uitvoerig gemotiveerd adres aan Z. M. den Koning heeft ingezonden, ten betooge van het in vele opzigten schadelijke, dat eene opheffing van eene Hoogeschool, van welke dan ook, voor velerlei algemeene belangen zoude hebben; als ook van het verderfelijke der afscheiding der Faculteiten, waardoor men niet ééne Universiteit zouden overhouden.

— De *Nieuwe Rotterd. Courant* van den 1 Februarij wijdt een hoofdartikel aan de tolkwestie op het Zwolsche Diep. Zij verklaart het Kon. besluit tot tolheffing *onwettig*. Het heffen van scheepvaartregten, zegt zij, is eene belasting opleggen, hetgeen de uitvoerende magt niet doen kan; en al kon zij dit ook, dan nog mogt zij de ingezetenen niet belasten ten behoeve eener bijzondere maatschappij.

— Honderd tweeëntwintig schippers, het Zwolsche Diep bevarende, hebben een dank-adres geteekend en aangeboden aan HH. Gedep. Staten van Drenthe, waarin zij hunne dankbaarheid aan dat collegie betuigen voor de krachtige en waardige houding, die dat collegie steeds heeft volgehouden, zoowel in de zaak der concessie als in die der tolheffing op het Zwolsche Diep, en welke waardige en krachtige houding ten voordeele heeft gewerkt van de bestaanmiddelen van duizenden, zoo in Overijssel als Drenthe.

Zij zeggen in dat adres, dat de onafhankelijke, waarheidlievende, boven eigenbelang verhevene houding van HH. Gedep. Staten van Drenthe, aan hunne billijke en regtvaardige zaak in de publieke opinie eene zedelijke kracht heeft verzekerd, welke hun ook in het vervolg den triumf der waarheid en des regts waarborgt, en dat Gedep. Staten hebben getoond, als wijze regenten, met kracht en waardigheid voor hunne overtuiging te durven uitkomen. Ten slotte verzoeken zij HH. Gedep. Staten, om bij Z. M. te willen bewerken, dat de onbillijke en onregtvaardige tolheffing van de binnenschipperij op het Zwolsche Diep worde opgeheven, of door Z. M. een nieuw onpartijdig onderzoek der zaak worde bevolen.

— Het Oostenrijksche gouvernement heeft onlangs aan het Nederlandsche aanvraag gedaan voor eenen ingenieur der marine, die de directie op zich zoude kunnen nemen der onderscheidene maritieme werken aan de Adriatische Zee en verder om bepaaldelijk stoom-oorlogschepen te bouwen.

Z. M. de Koning heeft dit verzoek ingewilligd, en ten gevolge van dien zal de heer *C. Scheffer*, ingenieur der marine, binnen kort naar Oostenrijk vertrekken, om deze belangrijke werkzaamheden ten uitvoer te leggen.

- Volgens eene opgaaf in het dezer dagen uitgegevene *Jaarboekje*, heeft het getal der gevangenen, die gedurende het jaar 1847 by afwisseling in de gevangenissen binnen dit Rijk aanwezig waren, bedragen 38,330, dat is 5166 meer dan in het jaar 1846; en heeft de gemiddelde bevolking van die gestichten 632 beloopen, dat is 478 meer dan in 1846.

— De *Zwolsche Courant* deelt de volgende bijzonderheden mede, omtrent de zoo wonderdadige redding der drie Durgendammer visschers te Vollenhove:

»Het is waarlijk onbegrijpelijk hoe die visschers op zulk eene kleine ijsschots, de woedende zee met hevigen storm, ja noodweêr zijn over gekomen. Toen zij gered werden was hunne schots reeds zoo klein geworden, dat zij *juist* de drie personen met hunne slede bevatten konde, en een' oogenblik nadat zij in de boot waren opgenomen brak de schots in stukken en zonk weg.

14 dagen en 15 nachten hebben zij zonder slapen doorgebragt. Drinkwater hadden zij genoeg, doch hun voedsel bestond in raauwe bot.

Bij hunne redding hadden zij nog 1½ botje over; doch de vader had in twee dagen niets gebruikt om het laatste voedsel aan zijne kinderen over te laten. Het vleesch, hetwelk zij nu gebruiken, smaakt hun niet beter als *toen* de raauwe bot. Zij hebben een halve dag in beraad gestaan (gedurende de eerste dagen) om eene opening in het ijs te hakken en zich met de slede te zamen te laten zinken. Zij zien er verschrikkelijk vermagerd en ingevallen uit, doch de vader en de jongste zoon beginnen weder met moeite te gaan. Van allen zijn de voeten en beenen sterk gezwollen en met blaren. De oudste zoon ligt te bed en men vreest dat deze de teenen en misschien wel de voeten zal verliezen. Zij hadden een klein fokje en dit beschutte hen eenigzints tegen de felle koude en regen. Hun behoud is geweest dat zij veel los drijfijs steeds vóór hen gehad hebben, hetwelk de woedende en hooge zeeën brak, anders waren zij natuurlijk van de schots afgeslagen, en had hunne schots het ook zoo lang niet uitgehouden. Zij zijn eens op eene plaats gekomen, in het gezigt van land, waar slechts vier voet water stond, en stonden toen een oogenblik in beraad om van de schots af te gaan en te waden door het water, doch zij gevoelden zich reeds te zwak.

Bij Schokland zijn zij zoo nabij geweest dat zij de menschen aldaar zagen loopen, doch hunne stem had reeds alle veerkracht verloren, zij konden niet schreeuwen. Later zagen zij een wit zeil op hun afkomen (*Roelof Otten* de beurtschipper) doch eenige oogenblikken daarna ging het schip door de wind en verdween het uit hun oog."

— Een der Antwerpsche dagbladen berigt, op grond van een brief uit Konstantinopel, dat nabij Brussa, een plaatsje bij den Olympus, eene plant is ontdekt, die vooral thans, nu de cholera in Europa zijne verwoestingen aanrigt, de heilzaamste uitwerking hebben kan. Wat den stengel en het blad betreft, heeft zij veel overeenkomst met de thym, en wat de bloem aangaat, met de lavendel. Uit tallooze en autentieke proeven is gebleken, dat een afkooksel van deze plant, gebruikt in het oogenblik van hoogste konde, de warmte in de uiterste ledematen herstelt en als door tooverij de ontlastingen en de braking stuit, kortom eene volkomene genezing bewerkstelligt. Deze plant, die een specificum tegen de cholera schijnt te zijn, heeft den naam van *chorabié* bekomen.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 31 Jan. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig; J. O. Stuut, *Concordia*, Drammen, hout; H. J. Vos, *Reina*, Memel, klaphout. 1. Febr. H. W. Nevill, *Lion* (*S.*), Londen, ledig.

Vertrokken. 27 Jan. F. J. Frankena, *Verwagting*, Leith, kaas. 31 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, boter en vee. 2 Febr. D. E. Duintjer, *Friso*, Engeland, kaas. 3 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee.

MENGELWERK.

Wilcko van Holdinga.

Er zijn vele vermaarde mannen, die zelfs boven verdiensten ten hemel verheven worden. Er zijn soms middelmatige personen, die geliefd, geprezen en uitermate verhoogd, door bevoorregte of afhankelijke vleijers, in de historie een uitnemend figuur maken. Maar er zijn ook velen, die onverdiend worden vergeten, minstens niet naar waarde in eere gehouden. En toch eischt de verschuldigde dankbaarheid van het nageslacht, dat het de Voorvaders in achting en liefde gedenkt. En toch verwaarloost men de pligten waarop het Vaderland, de historie, de beoefenaar der wetenschappen regt en aanspraak hebben, door onverschillig of met kleinachting Landgenooten te behandelen, die voor het welzijn van den Staat, voor het geluk hunner natie van veel belang geweest zijn. Ofschoon men niet den roem, eer en hoog aanzien te vermelden hebbe van dezen of genen, want niet allen kunnen in den eersten rang plaats nemen, zoo zijn er toch een aantal, wier leven en bedrijf opmerking verdienen, en wie men dus onregt doet niet eenige herinnering en aandenken waardig te keuren.

Het is daarom dat wij voornemens zijn, als bijdragen tot onze Friesche Historie, van tijd tot tijd eenige korte levens- en karakterschetsen van verdienstelijke Landgenooten den Lezer aan te bieden, en wel der zoodanigen, die, onzes inziens, dergelijk eene vermelding verdienen. Niet gaarne willen wij deze lectuur opdringen aan hen die daarin geen belang stellen, want over den smaak is niet te oordeelen.

Onder de bedoelde Friezen ontmoetten wij Wilcko van Holdinga. Hij was de zoon van Botte van Holdinga en Hack van Eijsinga. Zijn geboortejaar wordt niet gemeld, maar hij leefde in de XVIde eeuw. Zijn eerste vrouw was Tetk van Sjaerda of Sjaerdema; zijn tweede Harinck van Roorda, van Tjummarum, die in 1584 te Bremen overleed, en zijn derde vrouw Helena Bunau, Weduwe van Idzart Jannckes van Douma. Uit zijn tweede huwelijk had hij acht kinderen, doch geen zoon heeft hem overleefd, zoodat zijn geslacht met hem uitstierf, terwijl zijne jongste dochter Doedt, eerst gehuwd met Keijmpe Harinxma van Donia en na diens dood met George Wolfgangk Baron thor Schwartzenberg, in 1646 gestorven, het laatste vrouwelijk lid daarvan was.

Wilcko werd door zijnen vader naar Leuven ter studie gezonden, alwaar hij zich door eene verstandige en vlijtige beoefening der wetenschappen eenen roemvollen naam heeft verworven. Hij was een der eerste Schrijvers over *de Natuurlijke Historie van Dieren, Visschen en Vogelen.* Onze kundige Historieschrijver Jacobus Sonsltema, heeft twee deelen van dit werk in handschrift gezien en doorbladerd. Hij bevond dat daaraan veel arbeids was besteed en dat het belangrijk was om de vordering der menschelijke kennis te doen opmerken. De Schrijver noemde zich Wilco Holdingerus ab Eijsinga, zijnde eene bijvoeging van den naam zijner moeder.

Vroegtijdig was hij reeds een voorstander van de vrijheid en een vurig beminnaar der wetenschappen. Zoodra de onderteekening van het Verbond der Edelen in Friesland een aanvang nam, schroomde hij niet zich voor hetzelve te verklaren en werd een tegenstander van Aremberg. Daarom moest hij vlugten naar de ballingen algemeene verblijfplaats, de stad Embden, en werd naderhand ingedaagd en gebannen. Zijn naam werd zelfs met vele anderen door Burgemeesters van Leeuwarden aangeplakt, op last van het Hof, bij Ordonnantie van den 8 September 1565, opdat elk zich voor dien banneling wachten konde. Zoo als velen in dien tijd bleef hij aan zijne Landgenooten, terwijl hij buitenslands was, goede diensten bewijzen, en werd geprezen om zijne kloekmoedigheid en doorzigt.

Na verloop van eenige jaren keerde hij naar Friesland terug, erlangde in 1580 zitting in het Hof, bleef een waardig Raadsheer, een sieraad van zijn Vaderland en zijn geslacht tot aan zijnen dood toe, in 1595. In 1582 was hij ook Lid der Gedeputeerde Staten.

Eene bijzonderheid nopens zijne begrafenis vonden wij van hem aangeteekend. Hij scheen zeer bekommerd te zijn over de plaats, alwaar zijn lijk ter aarde zoude worden besteld. Bij zijn testament bepaalde hij, dat hij bij zijne eerste vrouw te Rinsumageest moest begraven worden. Kon dit echter niet geschieden, dan te Beetgum of in de Jacobijner Kerk te Leeuwarden in het familiegraf. Indien hij buitenslands overleed, verzocht hij aan zijne tegenwoordig zijnde vrienden, hem eene eerlijke begraving te geven, hetzij te Bremen bij zijne tweede vrouw, alwaar zij met haar zoontje Gabbe rustte, hetzij te Embden bij zijnen vader, of anders naar gelegenheid der plaatse, alwaar het den Heere zou behagen hem op te eischen.

»Indien de zorg, » zegt Te water in zijn *Verbond der Edelen*" voor zijn onsterfelijken geest zoo groot is geweest, als voor zijn dood ligchaam, zal hij niet onbereid gestorven zijn."

Het slot *Holdinga-State* te Anjum was zijne woonplaats. Dit werd tijdens de Spaansche beroerten tot op zekere hoogte boven het water afgebrand. Wilcko heeft toen eerst op *Sjaerda-State* onder Rinsumageest, naderhand op *Donia-State* te Britsum zich opgehouden. Later is *Holdinga-State* op dezelfde meer herbouwd en door huwelijk gekomen in 't geslacht der Baronnen van Schwartzenberg, die tot op heden de namen van Wilcko en Holdinga hebben behouden. Hetzelve is afgebroken in 1827. De laatste bewoner was de Oud-Grietman Ulbe van Burmania. Hoe het in deze Familie is gekomen bleek mij niet duidelijk. De verdienstelijke vervaardigers van het stamboek van den Frieschen Adel deelen daarover hunne meening mede. Bij Finkum bezaten zij ook een slot *Holdinga*, mede lang verdwenen.

In het genealogisch Handschrift van Upco van Burmania vindt men eenige bijzonderheden aangeteekend over dit geslacht. Onder anderen, dat Wilckoos vader Botte te Embden in 1557 en zijne moeder te Leeuwarden in 1582 zijn overleden; dat zijn oom Menno of Minne te Munchen in Beijeren is getrouwd, en diens kinderen op *Holdinga State* te Finkum schijnen gewoond te hebben, dat zijn jongste oom Wilcko te Groningen is vermoord en dat zijne beide moeijen Emerentiana en Doedt getrouwd waren, de eerste met den beruchten Entes, de andere met den geleerden en vermaarden Hector of Hette van Hoxwier, Ridder, Raad in het Hof etc., en daarna met Johan van Boetzelaar van Asperen.

De stamvader van 't geslacht was Gabbe van Holdinga, die blijkens brieven van 1459 Tjemek Hockema, anders Tjaerda tot vrouw had en in 1449 Grietman van Oostdongeradeel was. Hij was Vetkooper en onderteekende het Compromis, waarbij partijen, het vechten, moorden en branden moede, de twisten wilde bijleggen. Zou het niet verstandiger geweest zijn, dat zij dit eene halve eeuw vroeger bedacht hadden? P. H.

AANBEVELING.

Een duitsch Uitgever, de heer Carl B. Lorck te Leipzig, die de meeste werken van Andersen heeft uitgegeven, is verleden jaar op het gelukkig denkbeeld gekomen om een tijdschrift te vestigen, waarin de Letterkunde van Nederland, Duitschland, België, Zweden, Denemarken en Noorwegen zal worden behandeld. Reeds meermalen werd eene dergelijke poging beproefd om de literatuur der met elkander door taal en zeden verbroederde volken in gemeenschappelijk verband te brengen, doch met geen gelukkig gevolg. De Leipziger Uitgever heeft zijn plan verwezenlijkt en noemt zijn Tijdschrift: *Nordischer Telegraph.* In zijn proefnommer zegt hij: »Dat er na een meer dan dertigjarigen vrede in het noorden van Europa juist tusschen de Duitschers en hunne stamverwante naburen, de Scandinaviers en Nederlanders, eene botsing is ontstaan, die op nieuw het rustende zwaard uit de schede heeft gejaagd; zie, dat is te beklagenswaardiger, omdat eene toenadering tusschen deze volken zoo natuurlijk is: aller onderlinge verhouding wijst daarheen. De Duitschers, Denen, Noorwegers, Zweden, Hollanders en Belgen zijn zonen van denzelfden stam, en in weerwil van al het verschil dat er van lieverlede, door de wisseling der tijden, tusschen hen is ontstaan, is er altoos eene onmiskenbare overeenstemming in de grondtrekken van hun karakter, hunne zeden en gewoonten aanwezig gebleven, en deze vond men telkens terug in hun uiterlijk en in hunne taal. Staatkundige twisten, zoo als die van den tegenwoordigen tijd, tusschen Duitschland en Denemarken, om Sleeswijk Holstein, en tusschen Nederland en het Frankforter Parlement van Limburg, zijn wel in staat om voor dit oogenblik wrevel en verbittering op te wekken; maar nooit zullen zij in staat zijn om de Sympathiën des geestes te onderdrukken, die zoo diep verborgen liggen in de harten van zoo verbroederde volken. En inzonderheid is het de taak der drukpers alles aan te wenden om het te beletten, dat niet deze tweespalt des oogenbliks de schoone vruchten vernietige, die eenmaal ontstonden uit deze verbroedering. Het gedruisch der wapenen mag de stem niet versmoren, die opgaat ten behoeve van de verstandelijke overeenstemming der volkeren van Duitschland en van zijne stamverwante buren. Het is veeleer de schoonste gelegenheid om den geest te doen triomferen, en dat zal gebeuren als de onderlinge vriendschap van den geest dubbel levendig wordt gehouden. Dat zal ook bevorderlijk zijn ter bespoediging eener toenadering, waarin elks wederzijds belang zoo natuurlijk ligt opgesloten."

Van deze overtuiging doordrongen, zal de Redacteur beproeven eene brug te bouwen tusschen Duitschland en het stamverwante Noorden. Over die brug kunnen de buurvolkeren elkander naderen om over hunnen onderlingen politieken toestand, hunne merkwaardigheden in wetenschappen en kunsten te spreken. Slechts enkele schitterende verschijnselen op dat gebied, gelijk Thorwaldsen, Tegner, Ochlenschläger, Berzelius en Oersted werden door geheel Europa bekend; maar de eigenlijke geest, die in de volken van het Noorden leeft, en wat zij leverden voor kunsten en wetenschappen, bleef vreemd aan de overige landen. Hij geeft dus een blad, waarin de staatkundige, wetenschappelijke en letterkundige toestand van Duitschland, Nederland, Denemarken, Zweden, Noorwegen en België met gelijke regten zullen worden behandeld.

Hij zal met alle krachten streven naar het doel om door eene verbindtenis des geestes, eene verbroedering en goede verstandhouding onder die volken te bevorderen. Een nuttig doel, waarvan wij de bereiking ook met hart en ziel wenschen, vooral in een tijd, waarin men meer dan ooit daaraan behoefte heeft.

Medewerking en ondersteuning verdient alzoo deze loffelijke poging door alle beoefenaars en beminnaars der wetenschappen. — Reeds eenige nummers van dit tijdschrift zijn in het licht verschenen. Elk die medewerken wil kan zijne bijdragen inzenden, die door een bekwame hand worden vertaald. Honorarium wordt aangeboden en gaarne zal men nieuwe werken ter vermelding van de Uitgevers ontvangen. De Uitgevers van het Tijdschrift: de Tijd, willen zich gaarne belasten met de overzending van alle manuscripten en boeken, mits aan hen verzegeld en vrachtvrij bezorgd. *Der Nordischer Telegraph* is verkrijgbaar bij den Boekhandelaar A. Baedeker te Rotterdam. De prijs is per vierendeels jaars een Th. 15 N.gr.

Gymnasium te Leeuwarden.

De nieuwe Cursus zal een aanvang nemen op Woensdag den 14 Februarij 1849. Diegenen, die als leerlingen wenschen te worden ingeschreven, zullen zich voorzien van geboorte-acte en bewijs van koepok-inenting, op Zaturdag 10 Februarij, des namiddags ten één ure, aan het Schoolgebouw hebben aan te melden.

De Rector van het Gymnasium,
J. C. G. BOOT.

SCHOUWBURG.

De NEDERDUITSCHE TOONEELISTEN, onder directie van den Heer P. VINK, zullen de eer hebben ten tooneele te voeren, op *heden Dingsdag den 6 Februarij* (no. 9 van het Abonnement): THERESE OF HET WEESKIND VAN GENEVE, Melodrama in 3 Bedrijven. Na hetzelve: DE HUISKNECHT EN DE BARON, Blijspel met Zang in een Bedrijf. *Aanvang ten 6 ure.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de *Voorjaars Koffij-veilingen* der Maatschappij van 1849, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

te *Amsterdam* op *Maandag den 12 Maart* 1849:

198,494 Balen JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar.*
18,360 » DITO, » te *Dordrecht.*

te *Rotterdam* op *Donderdag den 15 Maart* 1849:

161,245 Balen JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar.*
3,801 » SUMATRA DITO, » »
710 » MACASSAR DITO, » »
16,393 » JAVA DITO, » te *Middelburg.*

De Directie geeft de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Najaars-veilingen van 1849, geene andere Koffij, dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters zullen op *Woensdag den 14 dezer* verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitien, met de Veil-conditien, in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam,
den 3 Februarij 1849.
VAN DER OUDERMEULEN, *Pr.*
GOUDSWAARD, *D. f. S.*

*** Getrouwd te New-York, V. S. van Noord-Amerika, den 29 Augustus 1848:
F. DE HAAN Fz. en
T. W. M. DIERKS.

*** Getrouwd:
Nijehaske,
den 28 Januarij 1849.
H. M. BERGSMA, en
A. R. NIEUWVEEN.

UTRECHT, den 30 Januarij 1849. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, C. J. DE BEAUFORT, geb. VAN EIJSINGA.

ACHLUM, den 31 Januarij 1849. Heden verloste gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne Echtgenoote G. J. DOUMA.
D. S. BANGMA.

Deze is dienende tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan Bloedverwanten en Vrienden.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, B. G. ZWART, beviel heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.
Gorredijk, den 31 Januarij 1849.
J. A. DE JONG.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON H. N. VEEN, geboren ADAMA.
Sneek, den 1 Februarij 1849.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 3 Februarij 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, M. SNOEK, geliefde Echtgenoot van
G. BRINK.

*** Heden beviel van een' ZOON J. POPPE, geliefde Echtgenoote van
Langweer, den 3 Februarij 1849.
J. HABBEMA.

*** Bevallen van eene DOCHTER H. HALBERTSMA, geboren TEN CATE.
Sneek, den 3 Februarij 1849.

*** Heden beviel van een' ZOON A. C. GORTER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 4 Februarij 1849.
E. BLOEMBERGEN.

*** Heden is in den ouderdom van 64 jaren en 8 dagen na eene ziekte van slechts elf dagen uit haren werkkring ontslapen, en zacht ontslapen, onze waarde Moeder, AALTJE ANDRIES VAN DIJK, Wed. FOLKERT DOUWES WADMAN, sedert meer dan 40 jaren Logementhouderesche alhier.
Buitenpost,
den 29 Januarij 1849.
D. WADMAN.
B. A. TURKSTRA.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed na een smartelijk lijden van eenige dagen, onze geliefde Zoon SIPKE SJOUKES POSTMA, in leven Kalkbrander alhier, in den nog bloeijenden leeftijd van ruim 25 jaren. Met bittere droefheid beweenen wij het gemis van hem, die ons dierbaar was; Hij die alles bestuurt na den raad zijns wils schenke ons kracht om deze treffende slag met gelatenheid en onderwerping te dragen.
Leeuwarden,
den 30 Januarij 1849.
P. J. KROMSIGT.
A. J. FEENSTRA.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze bekendmaking voor bijzondere aan te nemen.
De affaire blijft provisioneel op denzelfden voet voortduren.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 72 jaren, mijne geliefde Echtgenoote Mejufvrouw BEERTJE LUCAS IJSBRANDSZ, met wie ik 43 jaren door den Echt mogt zijn vereenigd.
Makkum, den 31 Januarij 1849.
FRANS BRITZEL.

*** Heden morgen ontsliep zeer zacht mijne waardige Echtgenoote TRIJNTJE JANS TACOMA, in den nog bloeijenden leeftijd van 32 jaren en ruim 7 maanden, na eene echtvereeniging van bijna $10\frac{3}{4}$ jaren, mij nalatende 4 kinderen, waarvan het jongste slechts 8 weken is.
Witmarsum,
den 1 Februarij 1849.
A. S. BONGA.
Strekkende tevens tot bijzondere kennisgeving.

*** Heden behaagde het God van mijne zijde weg te nemen mijn geliefde Echtgenoot JACOB BOORSMA, in den ouderdom van ruim 53 jaren. Een spoedig toenemend verval van krachten maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven.
Leeuwarden, den 2 Februarij 1849.
H. BOORSMA, geb. NIJDAM.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 30 Jan. tot en met den 5 Februarij 1849 aangegeven: 15 Geboren. 23 Overleden. 2 Huwelijken.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de tweede helft der maand Januarij 1849, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte	f 5,67½	de Mudde.	Boter,		f 0,96	het pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe	» 0,38	» »
Rogge		» 4,17½	» »		Kalfs	» 0,00	» »
Gerst,	Vroege	» 0,00	» »		Schapen	» 0,28	» »
	Late	» 3,00	» »	Varkens-vleesch,	Versch	» 0,50	» »
Boekweit,		» 4,50	» »		Gerookt	» 0,85	» »
Haver,		» 2,40	» »	Aardappelen,	Vroege	» 0,00	de Mudde.
Witte Boonen		» 0,00	» »		Late	» 0,00	» »
Erwten,	Witte	» 0,00	» »	Zaad,	Kool	» 0,00	» »
	Groene	» 6,50	» »		Raap	» 9,50	» »
	Graauwe	» 0,00	» »		Lijn	» 7,50	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden,
den 1 Februarij 1849.
De Burgemeester,
O. P. WALLER, *L. B.*

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 2 Februarij 1849, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER f 39,00.	276/4 140/8 en 77/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 3 Februarij 1849.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	49	49¼	49 3/16	
Dito dito	3 »	58	58¼	58⅛	
Dito dito	4 »	76½	77	76¾	
Amort.-Synd.	3½ »				
Handel-Maats.	4½ »				
SPANJE.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	10¾	11	10⅞	
» » v. 510 £	5 »	10¾	11	10⅞	
» onb. Stukk.	5 »				
»	3 »				
» Binnenl. à 6/m	3 »	20	20½	20 5/16	
Ardoin Coupon	»	7	7¾		
PORTUGAL.					
Te Londen	3 pCt.	25½	26	25⅝	
»	4 »	26¼	26⅜	26 7/16	

RUSLAND.					Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	101	101¼	101⅛	
dito dito 1828/1829	5 »	100¾	101	100¾	
Dito bij dito	4 »	81¾	82¼	82	
Dito bij *Stiegl.*	4 »	81¾	82	81⅞	
OOSTENRIJK.					
Metaliek	5 pCt.	72½	73	72⅞	
W. B. bij *G. & Co.*	5 »				
AMERIKA.					
Bank-Actien V. Staten					
Braz. 1824		81½	82	81¾	
» £ 200					
Peru		34¾	35¼	35	
Grenada		15	16		
Mexico		25½	26	25¾	
Venezuela		19½	20½		

Hollandsche fondsen waren heden goed prijshoudend; Spaansche en Portug. zeer vast; Russische en Oostenrijksche als gisteren; Zuid-Amerika, zonder variatie.

Zondag den 4 Februarij.

Integralen 49¼, 5/16. Ard. à 510 £ 10 13/16. Buitenl. 3 pCts. 30. Binnenl. 3 pCts. 20⅜, 7/16. Metaliek 5 pCt. 72⅞. Peru 35⅜, ¼. Dito Coup. f 2¾, 13/16.

Integralen waren heden iets aangenamer. Van Spaansche waren Ardoins meer aangeboden; daarentegen binnenl. 3 pCts. bij vrij levendige affaire meer gewild. In de overige genoteerde fondsen was de stemming insgelijks een weinig beter.

POLICIE.

De eigenaar van een SCHAAP, dat in de vorige week op het Vliet alhier, 's nachts los loopende is gevonden, kan daarvan aanwijzing bekomen aan het Bureau van Policie te Leeuwarden.

De regthebbenden op eene in de maand Januarij ll. op Ameland aan strand gespoelde ongemerkte CHALOUP en op een in dezelfde maand uit Zee opgevischt ANKERTOUW, worden uitgenoodigd om die Goederen te reclameren bij den Grietman van Ameland, belast met de functien van Opperstrandvonder aldaar.
Ameland, den 1 Februarij 1849.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN OOSTDONGERADEEL is voornemens om op Maandag den 12 Februarij 1849, des namiddags ten 2 ure, in het Grietenijhuis te Metslawier, publiek aan te besteden:

Het VERNIEUWEN der SCHOOL en SCHOOLHUIZINGE te Wetzens, met bijlevering der Materialen; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen in het Grietenijhuis te Metslawier. Zullende de aanwijzing in loco op den dag der aanbesteding, des voormiddags ten elf ure plaats hebben.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WESTSTELLINGWERF, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Oldeholtwolde, om te compareren op Woensdag den 14 Februarij aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, op de gewone stemplaats in dezen dorpe, ten einde te delibereren en te besluiten op de twee volgende voorstellen, die alsdan door Kerkvoogden van genoemden dorpe zullen worden gedaan, en bestaan:

1. In het BOUWEN eener geheel nieuwe BOERENHUIZING en SCHUUR, op het land aan genoemde Kerkvoogdij toebehoorende, en
2. In den aankoop van een stuk Hooiland gelegen onder Oldetrijne.

Wolvega,
den 1 Februarij 1849.
Grietman en Assessoren voornoemd,
VAN HELOMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
G. J. POPPE.

PUBLIEKE VERKOOP
eener Huizinge en Herberg, benevens drie stukken puik best Greidland.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, na bekomene regterlijke authorisatie, op Maandag den 19 Februarij 1849, des namiddags ten 3 ure, in na te melden Herberg in de Schrans onder Huizum, provisioneel verkoopen:

1. Eene hechte en wel gelegene HUIZINGE en HERBERG, *het Wapen van Leeuwarderadeel* genaamd, met STALLING voor 18 Hoornbeesten en 20 Paarden, SCHUUR, ruime HIEMINGE, waarop een afzonderlijken STAL, WAGENHUIS en SCHAPENHOK, voorts BLEEK, PLEIN en verder toe- en aanbehooren, staande en gelegen aan den Straatweg in de Schrans onder Huizum nabij Leeuwarden, kadastraal sectie A, no. 12*a* en no. 229.
2. Een perceel puik best GREIDLAND, naast het vorige aan den Straatweg gelegen, kadastraal bekend sectie A, no. 230, ter grootte van 1 bunder 54 roede 30 el.
3. Een perceel DITO DITO GREIDLAND, naast het vorige mede aan den Straatweg gelegen, kadastraal bekend sectie A, no. 13, ter grootte van 1 bunder 70 roede 20 el.
4. Een perceel DITO DITO, naast de voorgaande gelegen, kadastraal bekend sectie A, no. 14, ter grootte van 2 bunder 85 roede 20 el: dit perceel behoudens zamenvoeging in twee gelijke gedeelten.

De voorschreven vastigheden zijn thans bij de Weduwe en Erven *Taeke Harmens Poelsma* in eigen gebruik, en zijn de Huizinge en Hieminge op den 12 Mei en de Landen op St. Petri aanstaande vrij te aanvaarden.

Verkoop van een Tjalkschip.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, zal, op Donderdag den 8 Februarij 1849, des namiddags ten *één* ure, bij *M. G. van Kalsbeek*, te Oldeboorn, finaal verkoopen:

Een HEK-TJALKSCHIP cum annexis, groot 51 Ton, liggende thans te Oldeboorn bij de Werf van *Marten Thomas Boontje;* waarop geboden is de zeer geringe som van f 753.

Vastgoed in 't Meer.

De Notaris D. DE VRIES, te Joure, zal, ten verzoeke van SIPKE GEERTS aldaar qq, op Donderdag den 8 Februarij 1849, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van den Kastelein *C. Raadsveld*, te Nijehaske, in het openbaar, bij beschrijving en voorloopige toewijzing, ten verkoop aanbieden:

Een zeer goed vruchtdragend GREIDEPLAATSJE, in 't Meer, bestaande uit HUIZINGE en SCHUUR no. ...., HIEMING, TUIN en JISTER, met BOOMGEWAS, benevens onderscheidene stukken LAND, grootelijks aan elkander gelegen, en te zamen eene oppervlakte beslaande van 11 bunder 20 roede en 50 el. Aangeslagen naar een kadastraal inkomen van f 162,85 wegens de ongebouwde, en van f 21, wegens de gebouwde eigendommen. Belast met 7 Stuivers Floreen en met f 4,38½ jaarlijks Grondgeld; in gebruik bij *Siebe D. de Vries* en St. Petri en 12 Mei 1849 te aanvaarden.

Zulks in 8 perceelen, met regt van zamenvoeging en bij Boekjes omschreven.

Verkooping te IJlst.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, uithoofde van verandering van affaires, op Woensdagen den 14 Februarij 1849, provisioneel, en den 28 daaraanvolgende finaal, telkens des avonds ten 6 ure, in het na te melden Logement, publiek bij strijk- en verhooggelden, aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Eene florissante en onlangs zeer aanmerkelijk vertimmerde en veel verbeterde HUIZING en LOGEMENT, met STALLING, BERGPLAATS en wijdere annexen, staande binnen de stad IJlst, van ouds *het Wapen van IJlst* genaamd, Kadaster sectie A, nos. 48 en 48*a*; bij *A. van der Werf van Hoslinga* en *Vrouw* als eigenaren bewoond en in gebruik.

Den 12 Mei aanstaande te aanvaarden.

Zijnde inmiddels, met het BILLARD, UIT DE HAND TE KOOP.

UIT HAND TE KOOP: [illegible] BUITENLAAN [illegible] en te bevragen bij GERRIT EERNSTRA, [illegible] wijk C, no. 7, te Harlingen.

De Notaris E. J. ALTEMA, te Dragten, zal, ingevolge bekomene regterlijke autorisatie, ten verzoeke van den Heer H. DOUMA, op Zaturdag den 10 Februarij 1849, des avonds ten 7 ure, in de Herberg bij *ten Brinke*, te Dragten, finaal verkoopen:

Een stuk uitmuntend HOOILAND, gelegen aan het Grietmansrak onder Boornbergum, sectie C, no. 211, groot 5 bunder 48 roede 50 el; behoorende aan de *Erven van den Heer K. Douma*, en afkomstig van de Plaats *Vrijburg*; staande in 2 perceelen op *f* 1900.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op tijd en plaats voormeld, finaal verkoopen:

Een kamp zeer vruchtbaar GREIDLAND, *het Fentje* genaamd, gelegen te Zuider-Dragten ten oosten van den Hoogeweg, en belendende aan eigendom van de Erven van den Heer *van Boelens*, groot 1 bunder 78 roede 70 el; staande slechts op *f* 615.

Voornaam Boelgoed te Jorwerd.

De Notaris B. J. VAN ASSEN, te Jorwerd, gedenkt aldaar, op Maandag den 12 Februarij 1849, in het Huis gemerkt no. 46, in het openbaar, tegen gereede betaling te verkoopen:

1. BOUWSTOFFEN.

26 Oostvriesche Juffers, 191 Oudzeeuwsche Dito, 1 groote Spar, Ellens, Kolders; Damplanken, 7 diverse Ribben, greenen Deelen, ruim 270 Planken van diverse lengte en breedte, Latten, 17 eiken Posten, 18 stukken eiken Hout, Dakpannen en Vloersteenen, oude Kozijnen, Glasramen, Deuren, Vensters enz.; voorts 1500 bonte Mop, 1000 ondergeele Dito, 500 roode Drieling, 800 kleine geele Steen, alsmede ruim 41,000 Rongen en Spijkers.

2. GEREEDSCHAPPEN.

3 Takels met Blokken en Stroppen, 1 Heiblok, Draaibank, Schaafbank, Zagen, Beitels, Houweelen, Kruishengsels, Banden, Knieren, Klinken, Ligters en Ringen, benevens 5 Kruiwagens, 20 Kalkbakken, Spijkerkast en eene PRAAM.

3. *Op de Zathe bij* D. P. BIERMA, *te Peins.*

1400 beste nieuwe geele Steen, 800 ondergeele Dito, 3400 oude Dakpannen, 165 oude gladde Estrikken, 50 Vorstpannen, Deuren en Vensters, Balken, Kozijnen, Ribben, Pompen, Latten en Brandhout.

4. *Bij de Kerk te Huins.*

Eene partij oude Steen.

5. MEUBELEN EN HUISGERADEN.

1 gladhouten Kabinet en dito Secretaire, 1 Staartstukklok, 1 Tafel, Kookkagchel, Stoelen, Koper-, Tin-, IJzer- en Blikgoed, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Uit hoofde der *veelvuldige* voorwerpen, zal men 's morgens precies ten 9 ure met de verkoop aanvangen.

HOUTBOELGOED.

De Deurwaarder C. J. VAN DER MEULEN, te Sneek, zal, op Donderdag den 15 Februarij aanstaande, des morgens ten tien ure, en ter plaatse waar de Goederen gelegen zijn, publiek tegen contante betaling verkoopen:

70 à 80 IJPEN STAMBOOMEN, allen glad en gaaf en eene groote partij best KAPHOUT en PALEN, zeer geschikt om te worden verwerkt, benevens eene partij ERWTRIJS en TAKKEN; alles gerooid en meerendeels aan het water gelegen, op het Hornleger van H. O. BREEUWSMA, in het Klooster, onder Scharnegoutum, bij de herberg *het Mengeltje* aan den Straatweg aldaar.

De Ondergeteekende DIRECTEUR van het NEDERLANDSCH BRANDWAARBORG-GENOOTSCHAP berigt hiermede: dat de Rekeningen en Verantwoording der beide Afdeelingen van gemeld Genootschap over het afgeloopen jaar, door de Wel-Edele Heeren P. J. AMESHOFF, J. PASSAVANT en J. W. BROEKMAN, *Kommissarissen*, zijn nagezien en goedgekeurd; en gedurende zes weken voor de Deelnemers ter inzage liggen ten zijnen Kantore, O. Z. Achterburgwal over de Betanjestraat, no. 190, des voormiddags van 10 tot 1 ure.

Amsterdam, den 17 Januarij 1849. J. F. GEORGY.

Voor deelneming vervoege men zich:

Te *Leeuwarden*, bij den Heer A. GRATAMA.

— *Harlingen*, — — — M. GOSLINGS.

De Deelneming in de Maatschappij tot Onderlinge Verzekering van RUNDVEE, over de grietenij *Wijmbritseradeel*, te *Heeg* gevestigd, staat open, tot den 12 Maart 1849; wordende deswege een iegelijk belangstellende uitgenoodigd zich voor dien tijd aan te melden bij de Directie of den Boekhouder van voorzegde Maatschappij.

Uit de hand te huur of te koop:

Eene ruime KOOPMANS HUIZING, geschikt tot alle affaires, staande op den besten stand bij de Boterwaag te Sneek; terstond of op Mei 1849 te aanvaarden. Te bevragen bij den eigenaar B. BAKKER, aldaar.

Uit de hand te koop:

Eene HUIZINGE, met SCHUUR en STALLING voor 12 Koeijen en 3 Paarden, bestaande de Voorhuizinge uit: 2 Kamers, ruim Voorhuis, Kelder, Regenwatersbak en verdere gerijfelijkheden, waarin sedert ruim 10 jaren eene Kruideniers- en Zakkenverhuurders-affaire met goed succes is en nog wordt uitgeoefend. Verders eenen grooten TUIN, met Vruchtboomen voorzien; alles zeer aangenaam staande en gelegen aan den Straatweg te Twijzel. De Winkelgereedschappen en Zakken kunnen door den Kooper, des verkiezende op taxatie worden overgenomen. Te bevragen bij den Koopman S. W. DE VRIES, aldaar. Brieven franco.

Tegen 12 Mei aanstaande wordt in eene der steden dezer Provincie een HUIS TE HUUR of TE KOOP gevraagd; hetwelk geschikt is voor eene TABAKS-FABRIJK en KRUIDENIERS-AFFAIRE, met opgave van huur of koopprijs en eene beschrijving van het Huis. Hierop inclinerende gelieve men zich met franco brieven te adresseren onder letter N., bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden.

Zuivering der Bedvederen, Paardeharen Matrassen enz. door middel van Stoom.

De Ondergeteekende heeft de eer het geëerde publiek te berigten, dat hij sedert drie jaren op onderscheidene plaatsen in de provincie Friesland, bovenstaande kunstbewerking met goed succes heeft verrigt, en zich nu tot voortzetting dezer affaire, eenen geruimen te tijd Leeuwarden zal vestigen.

De prijs van het zuiveren is per ½ Ned. pond 10 Cents; ook wast hij de Bedden op nieuw, waarvan de prijs is: het Bed *f* 1,50, Peluw *f* 0,50, Kussen *f* 0,25. Is gelogeerd bij de wed. GÖCKE, op het Schavenek te Leeuwarden. Bezendingen en brieven franco. J. BERGER.

De Ondergeteekende heeft de eer door deze aan zijne geachte Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij zich alhier als KLEERMAKER heeft gevestigd; verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie; belovende alles te zullen aanwenden wat mogelijk is om bekwaamheid zoo wel als soliditeit te mogen toonen.

JOHAN SMIT,

Mr. Kleermaker te Sneek, Oosterdijk, lett. V.

Buitengewone genezing door *Holloway's* Zalf en Pillen.

Een nooit falend middel ter genezing van alle soorten van *Schurft, Scorbutic* en *Kwaadsappigheid. — Henry Hill*, thans huisknecht van Lord B., was vroeger uit de dienst van den Hertog van D. ontslagen, dewijl hij groote Scorbutische Vlekken over zijne handen en aangezigt had, die hem geheel mismaakten. Hij was gedurende 12 maanden onder behandeling van de Geneesheeren uit het gevolg van zijnen meester behandeld, doch zonder eenigen goeden uitslag; hij werd eindelijk onherstelbaar verklaard en ontslagen; de arme man hopeloos zijnde, begon eindelijk *Holloway's Zalf* en *Pillen* te gebruiken, met dat goede gevolg, dat de ziekte uit het bloed weggenomen werd en hij in minder dan 3 weken genas.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage; à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

C. C. COLMER, Schipper te Nes, op Ameland, brengt bij deze ter kennis van een ieder die daarbij belang mag hebben, dat hij is aangesteld als POSTSCHIPPER tusschen *AMELAND* en *HOLWERD*, en als zoodanig iederen Maandag, Woensdag en Vrijdag, bij vaarbaar weder, met het getij van *Ameland* naar *Holwerd* afvaart, en op diezelfde dagen, na aankomst der Postbode, naar *Ameland* terug vaart. — Hij beveelt zich in ieders gunst, verzoekt alle particuliere bestellingen naar *Ameland*, waarmede men hem begunstigen wil, te laten bezorgen bij IJ. H. BERGMANS, in *de Gouden* [...] *Holwerd*, alwaar ook de Postbode van *Dockum* op voorzeide dagen aankomt.

Ameland, den 1 Februarij 1849.

A. POSTHUMA, Apotheker te Dockum, vraagt tegen 1° Mei e. k. [...] BEDIENDE.

Een ongehuwde KORENMOLENAARSKNECHT, op den 12 Mei e. k. eene [...] begeerende, vervoege zich bij R. DE ROOS, te Oldeboorn. Brieven franco.

Een ongehuwd PERSOON, van middelbare jaren, van de Protestantsche [...] dienst, eene fraaije hand schrijvende, met Koopmans- en administratieve Kantoorwerkzaamheden goed bekend, en tot het geven van Onderwijs de[...] dige bekwaamheden bezittende, thans zonder betrekking zijnde, zag zich [...]ne in de gelegenheid gesteld naar Noord-Amerika te kunnen vertrekken; hem echter de benoodigde middelen tot behoorlijke uitrusting en overvaart [der]waarts ontbreken, wenschte hij zich alzoo aan iemand te verbinden, die voor hem bewerkstelligde, hetzij regtstreeks aan een persoon welke dit vo[...] derwaarts vertrekt, of aan iemand aldaar connectien bezittende, ten einde [...] kosten bij emplooi aldaar te restitueren.

Iemand hierop reflecterende, adressere zich met franco brieven onder l[etter] N. A. bij den Heer J. KLEIN, Boek- en Courantdrukker te Sneek.

Eene STROOHOEDENAAISTER, haar werk goed verstaande, kan da[delijk] werk bekomen bij A. LICHTENDAHL, te Bolsward. Brieven franco.

*** BIJBELSCH DAGSCHRIFT, OF DE INVLOED DES CHRISTENDOMS OP HUISEL[IJK] EN MAATSCHAPPELIJK GELUK, IN GODSDIEN[STIGE] OVERDENKINGEN OP IEDEREN DAG DES JAARS 1849.

DE EERSTE AFLEVERING IS AAN DE GEABONNEERDEN VERZONDEN.

Ongetwijfeld is dit het *goedkoopste* en *nuttigste geschrift*, hetwelk in T[ijd]schriften en Kerkelijke Couranten werd beoordeeld, *als in ieder Christ[elijk] huisgezin verdiende voorhanden te zijn.* Iedere maandelijksche Aflevering bevat minstens 64 bladz. degelijken inhoud, van een 25tal verdienstelijke Le[raren], terwijl drieërlei uitgaven, welke daarvan geschieden, zich tot *alle stan[den]* uitstrekken. De beste uitgave, met twee fraaije Platen, Titelvignet en een [...] voerige Dagwijzer, op *velijn papier*, kost slechts 40 Cents per Afl.; — zonder Platen en Voorwerk à 30 Cents, en op *gewoon papier* à 20 Cents per Afl[ove]ring. Prospectussen zijn in iederen Boekwinkel te bekomen. De uitgave [ge]schiedt bij de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP., te *'s Gravenhage.*

******* Door W. H. VAN HEIJNINGEN, te *Utrecht*, is aan de Abon[nés] op het *Nieuw*

GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT
NEDERLAND

heden de tweede Aflevering verzonden, inhoudende:

'T FATSOEN, DOOR CHONIA,
I. Wat het fatsoen is.
II. Wat het fatsoen doet.
DON ABBONDIO II, DOOR A. L. C. TOUSSAINT.
V. Bij Oom AELBRECHT.
MIJMERING, DOOR J. A. BAKKER.
NEDERLANDS LETTERKUNDE. THANS.

Dit No. wordt niet *dan op verlangen* in commissie gezonden.

H.H. Directeuren van Leesgezelschappen dus kunnen ook het tweede Numm[er] gratis ter lezing doen circuleren.

Geene afzonderlijke uitgaven zullen plaats hebben van de verhalen in Neder[-] land voorkomende. *Ieder, die belang stelt in meer dan alledaagsche lectuur,* wordt uitgenoodigd om *gratis* de twee uitgegeven Afl. te lezen, opdat men zich overtuige, dat deze onderneming *uitmuntend* is.

Ook is verzonden No. 2 van

F L O R A,
TIJDSCHRIFT VOOR DAMES.

Ondersteund door een aantal abonné's op dit *net uitgevoerde* en *bevallig ge[-] schreven* werkje, heeft de Uitgever getracht den kring der mede-arbeiders u[it] te breiden, zoodat deze Jaargang met de namen van *onze beste auteurs als me[-] de-arbeiders* zal prijken.

Men vindt hierin *geene bedorvene*, maar *kiesche*, *degelijke* lectuur, somtijds *godsdienstig*, somtijds *romantisch*, *ernst* en *luim* zijn hier op eene aangename wijze vereenigd.

Nog wordt bij bovengenoemden uitgegeven:

HET TOILET,
TIJDSCHRIFT VOOR VROUWELIJKE HANDWERKEN,
IN MAANDELIJKSCHE AFLEVER. VAN 25 CTS.

Behelzende *patronen* en *uitlegging* voor *knoop-, haak-, brei-, chenille-, [...] terband-, tapisserie-* en *borduurwerk*, *modeplaten*, enz. enz.

Bij elke aflevering wordt een *overzigt der nieuwste modes* gegeven en bij e[lk] zomer- en wintersaizoen, een *groot model van een mantille, mantel, visite,* [...] wat de mode oplevert.

De redactie heeft zich alle buitenlandsche mode-journalen aangeschaft, [en] doet uit die menigte *eene keus der smaakvolste, nieuwste patronen*, en vereen[igt] die op één patroon, zoodat *het ver boven éénig buitenlands* werk van dien a[ard] te verkiezen is.

Dat de inhoud bevalt, *blijkt uit de honderden abonné's*, die er in de laat[ste] weken zijn *bijgekomen*, waartoe zeker ook *de geringe prijs* (25 Cts. per Afl.) heeft bijgedragen.

Indien men zich op de FLORA en het TOILET abonneert, is de prijs *f* 1,[...] in de drie maanden.

******* Bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, komen v[an] de Pers en zijn alom te bekomen:

I. IS BEZUINIGING OP HET ONDERWIJS, VOORAL DOOR OPHEFFIN[G] EENER HOOGESCHOOL, AAN TE RADEN? door *P. HOFSTEDE DE GROO[T], Hoogleeraar* te *Groningen*, à. *f* 0—60.

II. *Verslag van het Verhandelde op het derde* NEDERLANDSCHE LANDHUI[S]HOUDKUNDIGE CONGRES, gehouden te *Groningen*, den 14, 15 en 16 Ju[nij] 1848, à *f* 1—65.

III. De *aflevering* voor de maand *Februarij* van *GRUNO*, *algemeen Wet[en]schappelijk Tijdschrift*, uitgegeven wordende onder redactie van Dr. *L. Ali C[o]hen*, Dr. *W. Gleuns*, Dr. *W. Hecker*, Dr. *W. R. van Hoëvell*, Dr. *E. J. Di[est] Lorgion*, Mr. *A. Oudeman*, Ds. *J. G. de Hoop Scheffer*, Dr. *G. Acker St[ra]tingh* en Mr. *B. Tellegen.*

In deze aflevering vindt men beoordeelingen van 10 verschillende Werken [en] 6 Kinderboekjes, alle door den naam van de beoordeelaars onderteekend. [De] inhoud van het *Mengelwerk* bestaat uit: *De Zeeroof in den Indischen Arch[i]pel. — Nog een trek voor het portret van* BALTHASAR BEKKER, door Mr. A. T[...]TING. — *Vooruitgang van den Akkerbouw in Frankrijk*, door C. — *Proeve v[an] Maleische Poëzij*, door v. H.

Deze aflevering wordt niet dan op aanvraag in commissie gezonden. De p[rijs] van den Jaargang van dit maandwerk is *f* 7.

IV. TIJDSCHRIFT VOOR NEDERLANDSCH INDIë, uitgegeven wordende do[or] Dr. *W. R. VAN HOëVELL*, Jaarg. 1849. Prijs per Jaarg. *f* 13. De afle[ve]ring voor Februarij verschijnt in het laatst van die maand.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.